

Forum for
Utvikling og Miljø

Til: Statsminister Erna Solberg og den norske regjeringsdelegasjonen til *One Planet Summit*

Oslo, 6. desember 2017

Innspill fra Forum for utvikling og miljø i forbindelse med Statsminister Erna Solbergs deltakelse på *One Planet Summit* i Paris 12. desember 2017

Frankrikes president har som ambisjon "to make the planet great again" og inviterer 12. desember til *One Planet Summit*, et toppmøte om klimafinansiering. Forum for utvikling og miljø (ForUM) - et nettverk av 50 norske organisasjoner - mener det er viktig og positivt at Norge og Erna Solberg deltar. Konkrete resultater i form av nye forutsigbare klimamidler, og å legge til rette for at privat kapital som oljefondet (SPU) kan bidra, ville gi sterke signaler om at verdenssamfunnet står sammen i kampen mot klimaendringene, og mot den amerikanske regjeringens forsøk på å undergrave den globale klimadugnaden.

Det vil også være svært viktig for at fattige land skal kunne sette i gang klimatiltak som er avhengig av forutsigbar klimafinansiering. Dette haster. De nasjonale målene som land nå har meldt inn som del av Parisavtalen dekker ifølge FN kun en tredjedel av det som må til for å nå avtalens mål. FNs bærekraftsmål 13 om å stanse klimaendringene vil være et av de vanskeligste å oppnå, og resultatet vil påvirke muligheten for å oppfylle alle andre mål. Som [leder for FNs pådrivergruppe for bærekraftsmålene](#) har Statsministeren et særlig ansvar å være en rollemodell og vise handlingskraft i Paris.

Klimatoppmøtet COP23 var det første klimatoppmøtet ledet av en sårbar øystat. Det bidro til økt oppmerksomhet om behovet for å heve ambisjonene og minnet oss på at dette handler om virkelige mennesker som opplever klimaendringene på kroppen allerede i dag. I sommer var 20 millioner mennesker avhengige av akutt nødhjelp for å overleve en tørke i Øst- og Nord-Afrika som ble omtalt som den verste humanitære katastrofen i FNs historie. Tidligere i år opplevde Sørøst-Asia en flom som rammet 40 millioner mennesker, og en tredjedel av Bangladesh lå under vann. I høst har lokalsamfunn og infrastruktur på mange karibiske øyer blitt lagt til grus som følge av ekstremvær. Land som Sierra Leone, Kongo, Haiti, Nepal og India opplevde også klimarelaterte katastrofer. Disse landene kom til COP23 med et tydelig budskap om hva som er nødvendig: Økt klimafinansiering til utslippskutt, tilpasning og tap og skade.

COP23 bidro til noe framgang for klimatiltak både på kort og lang sikt. Den viktige, men skjøre enigheten må oversettes i konkrete tiltak for fornybar energi, effektivt bruk av energi, bærekraftige byer med lavutslippsløsninger i transport og bygninger, og beskyttelse av lokalsamfunn, vann-kilder, matproduksjon, og økosystemer. Dette avhenger av forutsigbare penger, teknologi og kapasitetsbygging som er lovet, men ikke levert. Støtten er derfor også helt kritisk for å opprettholde tilliten mellom land, slik at forhandlingene om regelverket til Paris-avtalen kan avsluttes i 2018 som planlagt.

Det var tilløp til gnisninger mellom rike, mellominntekts- og fattige land på COP23, og særlig pengestøtte var hele tiden i sentrum av diskusjonene. Dette lover ikke godt for 2018, fordi rike land i svært liten grad viste vilje til å imøtekomme kravene fra fattige og mellominntektsland.

Samtidig viser [rapporten Counting What Counts](#) fra Forum for utvikling og miljø, Kirkens Nødhjelp, Regnskogfondet og WWF fra høsten 2017 at **Norges klimafinansiering har gått ned med en tredjedel**

fra 2014 til 2016. Ifølge samme rapport har **andelen som har gått til tilpasning** - som Parisavtalen sier skal være på likt nivå som støtten til utslippskutt - **gjennomsnittlig ligget kun på 9% mellom 2011 og 2016.** I en tid da ambisjonene drastisk må økes og tillit bygges sender dette helt feil signaler. Spesielt viktig er det med offentlige penger til tilpasningstiltak, da dette sjeldent vil tiltrekke seg privat kapital.

One Planet Summit gir Norge mulighet å bidra til å bygge tillit og dugnadsånd, ved at statsministeren varsler at Norge vil øke sin klimafinansiering kraftig. Særlig viktig er det å annonsere at Norge vil støtte Tilpasningsfondet med et konkret bidrag - slik Tyskland og Sverige har gjort. Fondet når ut til de fattigste og har stort behov for midler. Støtte fra Norge vil i tillegg bidra til å redusere mistilliten fra COP23 som oppsto da rike land ønsket å utsette beslutningen om at Tilpasningsfondet skal tjene Parisavtalen.

Forhandlingene om reglene for rapportering av klimafinansiering 2018 - og hva som vil telle som klimafinansiering - vil også avgjøre det faktiske nivået på finansieringen. Mens Norge kun rapporterer gavedelen (netto-støtte-verdien, eller den faktiske støtteinnsatsen) som klimafinansiering, er det mange land som rapporterer markedslån og eksportkreditter, noe mange fattige land med de største behovene aldri vil få tilgang til.

I tillegg teller ulike land klimarelevansen, det vil si om et prosjekt bidrar til utslippskutt eller tilpasning, på veldig forskjellige måter. Mens noen land kun teller den prosenten av et bistandsprosjekt som er direkte klimarelevant som klimafinansiering, hører Norge til en gruppe land som teller prosjekter som 100% klimafinansiering, selv om det kun er en liten del som er klimarelevant. En stor gruppe land setter konsekvent et tall på mellom 30-50% når prosjekt ikke har klima som hovedformål. Hadde Norge telt 50%, hadde vi hatt 620 millioner *mindre* i klimafinansiering hvert år.

Dette, sammen med andre viktige spørsmål som åpenhet rundt rapporteringen på prosjektnivå, informasjon om hvor mye som går til utslippskutt, tilpasning, og de minst utviklede landene, er avgjørende å få et felles og rettferdig system som kan oppfylle målene i Parisavtalen. **Her har Norge mulighet å bidra sterkt gjennom å være tydelig på at man ønsker å stramme inn rapporteringsreglene, slik at land kun får rapportere det som faktisk burde telles.**

Når det gjelder private klimainvesteringer har Norge en kraftig muskel å bidra med gjennom å **åpne for at Statens Pensjonsfond Utland får investere i fornybar energi i unotert infrastruktur.** Dette kan gi utslippskutt som tilsvarer mange ganger Norges årlige utslipp gjennom at det dermed blir lettere å investere i fornybar energi. I tillegg er dette et svært lukrativt marked, som flere og flere investorer går inn i. **One planet summit** er også en effektiv plattform for å annonsere at Norge vil følge [Norges Banks anbefaling](#) om å trekke Oljefondet fra alle investeringer i olje og gass. Disse tiltakene ville gi et viktig signal til andre investorer i Paris, og bør bli et bidrag i klimaforhandlingenes Talanodialog 2018 som skal høye de globale klimambisjonene for å nå Parisavtalens mål.

Vi ønsker Statsministeren og Norges delegasjon god tur til Paris og lykke til med en stor og viktig oppgave!

Med vennlig hilsen

Borghild Tønnessen-Krokan

Daglig leder for Forum for utvikling og miljø